Ympäristö- ja rakennuslautakunta 29.10.2026 § 133

§ 133

Luonnonmuistomerkin rauhoituksen lakkauttaminen, Seitsenhaarainen kuusi

Valmistelijat / lisätiedot:
Aia Katrin

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Ympäristöjohtaja Söderman Tarja

Ympäristö- ja rakennuslautakunta päättää lakkauttaa Espoon Tapiolassa sijaitsevan kuusen rauhoituksen luonnonmuistomerkkinä. Kuusi sijaitsee Espoon kaupungin omistamalla maalla (49-12-9903-46). Kuusi on kuollut, eikä sen rauhoittamisen jatkamiselle ole enää perusteita, jolloin rauhoitus voidaan lakkauttaa.

Käsittely

Päätös

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Perustelut

Luonnonsuojelulain (9/2023) 95 §:n 1 momentin mukaan puu, puuryhmä, siirtolohkare tai muu niitä vastaava luonnonmuodostuma, jota sen kauneuden, harvinaisuuden, maisemallisen merkityksen, tieteellisen arvon tai muun vastaavan syyn vuoksi on aihetta erityisesti suojella, voidaan määrätä rauhoitetuksi luonnonmuistomerkiksi. Seitsenhaarainen kuusi on rauhoitettu 1982 (Uudenmaan läänihallitus 1768/161 MMM 1982). Rauhoituksen syy oli puun erikoisuus.

Luonnonsuojelulain 96 §:n mukaan kunta voi yksityisen omistamalla alueella omistajan hakemuksesta tai Lupa- ja valvontaviraston esityksestä osittain tai kokonaan lakkauttaa luonnonmuistomerkin rauhoituksen, jos rauhoitukselle ei ole enää perusteita tai jos rauhoitus estää yleisen edun kannalta merkittävän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen. Alueen omistajan on hankittava Lupa- ja valvontaviraston lausunto.

Lupa- ja valvontavirasto on 21.1.2026 antamassaan lausunnossaan puoltanut rauhoituksen lakkauttamista: ”Kun luonnonmuistomerkkinä rauhoitettu puu on kaatunut ja alkanut lahota, sen rauhoittamisen jatkamiselle ei ole enää perusteita, jolloin rauhoitus voidaan lakkauttaa.” Järeällä maalahopuulla on merkitystä luonnonmonimuotoisuuden kannalta, mutta Lupa- ja valvontavirasto katsoo, että rauhoittamisen purku ei vaikuta näiden arvojen säilymiseen, sillä maalahopuu voi jäädä siihen, missä se nykyisellään on.

Toimivalta

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 4 luvun 20 §:n 3 kohdan mukaan ympäristö- ja rakennuslautakunnan tehtävänä on vastata kunnalle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvista tehtävistä sekä päättää luonnonmuistomerkkejä koskevista asioista.

Asian vireilletulo ja käsittely

Kuusi on tietojen mukaan kuollut vuonna 2009. Puu on tällä hetkellä kaatunut ja alkanut lahota. Ympäristönsuojelu on katselmoinut puun elokuussa 2025. Valokuvat puusta ovat liitteenä.
Rauhoituksen lakkauttamisesta on pyydetty Lupa- ja valvontaviraston lausunto, joka on 21.1.2026 antamassaan lausunnossaan puoltanut rauhoituksen lakkauttamista.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto on oheismateriaalina.

Päätös toimitetaan liitteineen Metsähallitukselle luonnonmuistomerkkien valtakunnalliseen tietojärjestelmään tallentamista varten, kun päätös on lainvoimainen. Päätös on lainvoimainen 30 vuorokauden kuluttua päätöksen tiedoksisaannista, jos päätöksestä ei valiteta.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Sijaintikartta
2 Valokuva puusta

Oheismateriaali

- Espoo_itämetsäkuusi_rauhoituspäätös_L289
- Pyyntö luonnonmuostomerkin rauhoituspäätöksen purkamiseksi 190826
- LVV Lausunto_Luonnonmuistomerkki_130302026

Tiedoksi

Tonttiyksikkö
Lupa- ja valvontavirasto, kirjaamo